

**Πανελλήνια Ομοσπονδία Ενώσεων Στρατιωτικών
(Π.ΟΜ.ΕΝ.Σ.)**

member of

Νόμιμα αναγνωρισμένη επαγγελματική Ομοσπονδία με την υπ' αριθμ.16/2017 διαταγή του Ειρηνοδικείου Χαλανδρίου, καταχωρημένη στα βιβλία Ομοσπονδιών του Πρωτοδικείου Αθηνών με αριθμό μητρώου 844 και αριθμό βιβλίου συνδικαλιστικών οργανώσεων 6390.

Ηλεκτρονική διεύθυνση: www.pomens.gr – facebook ΠΟΜΕΝΣ

Email: info@pomens.gr

Αριθμ. Πρωτ. : 765/2023

Αθήνα, 15 Δεκεμβρίου 2023

ΠΡΟΣ: Υπουργό Εθνικής Άμυνας κ. Νικόλαο Δένδια
Υφυπουργό Εθνικής Άμυνας κ. Ιωάννη Κεφαλογιάννη
Βουλευτές της Διαρκούς Επιτροπής Εθνικής Άμυνας και Εξωτερικών
Υποθέσεων
ΕΓΑ/ΓΕΕΘΑ - ΕΓΑ/ΓΕΣ - ΕΓΑ/ΓΕΝ - ΕΓΑ/ΓΕΑ

ΚΟΙΝ : Διευθυντή Στρατιωτικού Γραφείου κ. ΥΕΘΑ - ΥΦΕΘΑ
Νομικό Σύμβουλο κ. ΥΕΘΑ - ΥΦΕΘΑ
Στρατιωτικοί συντάκτες

ΘΕΜΑ: Μέριμνα Προσωπικού (Υγεία και Ασφάλεια του προσωπικού κατά την Εργασία στο ΚΕΠΙΧ/ΓΕΣ)

ΣΧΕΤ : α. ΥΑ 130558/1989 (ΦΕΚ 471/Β/16-6-89)
β. Ν.3850/2010 (ΦΕΚ Α΄)
γ. Έγγραφο με Αριθμ. Πρωτ.: 20911/ 26-09-2016/ Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.Ε.Π.Ε.), Έλεγχος εφαρμογής των διατάξεων του Ν.3850/2010
δ. Έγγραφο με Αριθμ Πρωτ.61/2022 της ΠΟΜΕΝΣ
ε. Έγγραφο με Αριθμ. Πρωτ. : 223915/8-5-23/ Έκθεση του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.Ε.Π.Ε.).
στ. Έγγραφο με Αριθμ. Πρωτ. 04/ 16-06-23 της Ε.Σ.ΠΕ.Ε.Ν.Τ.Α

Αξιότιμοι κ.κ. Υπουργοί, Αξιότιμοι κ.κ. Βουλευτές της Διαρκούς Επιτροπής Εθνικής Άμυνας και Εξωτερικών Υποθέσεων, Αξιότιμοι κ.κ. Αρχηγοί,

1. Η Πανελλήνια Ομοσπονδία Ενώσεων Στρατιωτικών - ΠΟΜΕΝΣ, επανέρχεται κατόπιν των (ε) και (στ) σχετικών επιστολών του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας και της Ένωσης Στρατιωτικών Περιφερειακής Ενότητας Νοτίου Τομέα Αθηνών (Ε.Σ.ΠΕ.Ε.Ν.Τ.Α.), στο θέμα της εκτέλεσης υπηρεσιών στο ΚΕΠΙΧ/ΓΕΣ, όπου οι συνάδελφοι μας, που συμμετέχουν στις εν λόγω υπηρεσίες, καλούνται να ανταπεξέλθουν στα καθήκοντά τους κάτω από αντίξοες συνθήκες, καθώς υποχρεώνονται σε 24ωρη καθήλωση συνεχούς εργασίας, απέναντι από έναν ηλεκτρονικό υπολογιστή, χωρίς δυνατότητα θεσμοθετημένου διαλλείματος ή ανάπαυσης. Μετά το πέρας δε της υπηρεσίας τους, σε πολλές των περιπτώσεων, αναγκάζονται να μεταβούν στα καθήκοντα του Επιτελικού τους Γραφείου, κλείνοντας έως και 32 ώρες συνεχούς εργασίας.

2. Συγκεκριμένα και σε συνέχεια του (δ) σχετικού εγγράφου - επιστολής καταγγελίας της Ομοσπονδίας μας, αναφορικά με τις συνθήκες εργασίας στο ΚΕΠΙΧ/ΓΕΣ των στελεχών που απασχολούνται στις συγκεκριμένες θέσεις, το **Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.Ε.Π.Ε.)**, πραγματοποίησε έλεγχο στις 08.07.2022 και στις 31.08.2022 στη Λεωφόρο Μεσογείων 227-231 (Στρατόπεδο Παπάγου). Στη συνταχθείσα Έκθεση του, προς τα συναρμόδια Υπουργεία Εθνικής Άμυνας, Εσωτερικών και Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων, αναφέρεται ότι και στους δύο ελέγχους που πραγματοποιήθηκαν, έγινε υπόδειξη προς το Γενικό Επιτελείο Στρατού (ΓΕΣ) για τον ορισμό Τεχνικού Ασφαλείας και Ιατρού Εργασίας στο ΚΕΠΙΧ/ΓΕΣ, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν. 3850/2010.

Έκτοτε, όπως αποφαινεται η Έκθεση, το Γενικό Επιτελείο Στρατού (ΓΕΣ) συμμορφώθηκε με την υπόδειξη για ορισμό Τεχνικού Ασφαλείας αλλά δεν συμμορφώθηκε στην υποχρέωση που απορρέει από τη νομοθεσία, για τον ορισμό Ιατρού Εργασίας παρά την σαφή υπόδειξη του ΣΕΠΕ το οποίο αναφέρει :

«Επειδή η μη απασχόληση ιατρού εργασίας συνεπάγεται την μη επίβλεψη της υγείας των εργαζομένων και αποτελεί παράβαση της νομοθεσίας περί ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων, καλείστε να προβείτε άμεσα στον ορισμό του».

3. Η άρνηση της Υπηρεσίας να εναρμονιστεί με την Νομοθεσία και τις υποδείξεις του Σ.Ε.Π.Ε, συνεχίζει να εκθέτει τους συναδέλφους μας που ασκούν τα σχετικά καθήκοντα σε παράγοντες επιβλαβείς για την υγεία τους, όπως είναι:

α. Η 24ωρη συνεχόμενη έκθεση τους σε οθόνη οπτικής καταγραφής, χωρίς θερμοθετημένο διάλλειμα ή ανάπαυση, με ότι αυτό συνεπάγεται για την υγεία της όρασης τους, της πιθανής πρόκλησης πονοκεφάλων, μυοσκελετικών προβλημάτων, αύξησης κινδύνου κατάθλιψης – βλάβης της ψυχικής υγείας και άλλα, όπως άλλωστε μας υποδεικνύουν πάρα πολλές σχετικές ιατρικές μελέτες, καθώς το γεγονός της πολύωρης έκθεσης σε υπολογιστεί έχει πλέον μελετηθεί επαρκώς από την ιατρική κοινότητα.

β. Η 24ωρη έκθεση τους σε παντός τύπου ακτινοβολίες που προκύπτουν από τα πάρα πολλά υπολογιστικά συστήματα – οθόνες καταγραφής ή απεικόνισης (αυξημένος κίνδυνος καρκινογένεσης).

γ. Η υποχρέωση των στελεχών σε κάποιες περιπτώσεις, μετά την εκτέλεση των 24ωρων καθηκόντων τους στα ΚΕΠΙΧ, να συνεχίσουν να εργάζονται στα καθήκοντα του επιτελικού τους γραφείου, φτάνοντας έτσι και τις 32 ώρες συνεχόμενης εργασίας.

4. Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με το (β) όμοιο (Ν. 3850/2010), οι Ένοπλες Δυνάμεις:

α. Υποχρεούνται, μεταξύ άλλων να τηρούν για κάθε Υπηρεσία/Μονάδα:

(1) Τεχνικό Ασφαλείας και Ιατρό Εργασίας (Άρθρο 8).

(2) Γραπτή Εκτίμηση των υφισταμένων κατά την Εργασία Κινδύνων (Γ.Ε.Ε.Κ.) για την ασφάλεια και την υγεία, η οποία τίθεται με ευθύνη του εργοδότη στην διάθεση των εκπροσώπων των εργαζομένων σε θέματα ασφάλειας και υγείας και αποτελεί θέμα συζήτησης στις κοινές συνεδριάσεις τους με τον εργοδότη (Άρθρο 43). Αυτή η εκτίμηση πρέπει να περιλαμβάνει και την «οριακή τιμή έκθεσης» πέραν της οποίας ο εργαζόμενος δεν θα πρέπει να εκτίθεται, είτε είναι έκθεση στην οθόνη, είτε είναι έκθεση σε ακτινοβολίες παντός μήκους κύματος (Άρθρο 38 και 42).

β. Οφείλουν δε μεταξύ άλλων:

(1) Να παραπέμπουν σε ιατρικό έλεγχο κάθε εργαζόμενο πριν την τοποθέτησή του σε εργασία που συνεπάγεται έκθεση του σε κινδύνους, σύμφωνα με την έννοια του Νόμου (Άρθρο 39).

(2) Να παρέχουν μέτρα και μέσα ατομικής προστασίας στους εργαζόμενους, όταν δεν είναι πρακτικά δυνατό να αποφευχθεί η επιβλαβής έκθεση τους σε κινδύνους (Άρθρο 38). Αναφέρουμε επί παραδείγματι τη χορήγηση γυαλιών απορρόφησης μπλε ακτινοβολίας οθονών, σε αυτούς που εκτελούν 24ωρη υπηρεσία μπροστά από οθόνη υπολογιστή.

5. Όπως ρητά αναφέρεται στην Έκθεσή οι προβλέψεις του ανωτέρου νόμου ισχύουν και για τις Ένοπλες Δυνάμεις, και είναι σύμφωνα με το (γ) όμοιο, υπό την ελεγκτική δικαιοδοσία του Σ.Ε.Π.Ε., με εξαίρεση ορισμένες δραστηριότητες των Ενόπλων Δυνάμεων που παρουσιάζουν εγγενείς ιδιαιτερότητες στις οποίες η υπηρεσία δεν δύναται να εξασφαλίσει πλήρως την ασφάλεια του προσωπικού της (πχ επιχειρησιακή εκπαίδευση, ανάπτυξη δυνάμεων, δράσεις πολιτικής προστασίας, φρούρηση εγκαταστάσεων, πόλεμο, κ.α.), αλλά όπως και να έχει θα πρέπει να εφαρμόζει κατά το μέγιστο δυνατόν όλα τα μέτρα προστασίας της υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων.

Φρονούμε δε πως ο έλεγχος των κινδύνων υγείας του προσωπικού στα ΚΕΠΙΧ από την 24ωρη συνεχόμενη έκθεσή τους σε ακτινοβολίες παντός τύπου, δεν παρουσιάζει εγγενείς ιδιαιτερότητες και δεν μπορεί να εξαιρεθεί από τις προβλέψεις του νόμου, αλλά ούτε και από τον έλεγχο του Σ.Ε.Π.Ε, για την προάσπιση της υγείας, καθόσον η Υπηρεσία μπορεί να υπολογίσει/προβλέψει τους κινδύνους σε ένα σταθερό εργασιακό περιβάλλον (Υπηρεσίες Γραφείου) όπως αυτό του ΚΕΠΙΧ και να τους άρει.

6. Επιπρόσθετα με την (α) σχετική, οι Ένοπλες Δυνάμεις υποχρεούνται, μεταξύ άλλων να:

α. Θεσμοθετήσουν δεκαπεντάλεπτα (15΄) διαλείμματα μετά από κάθε δύο (2) ώρες εργασίας για όσους εργαζόμενους απασχολούνται μπροστά σε οθόνες πάνω από τέσσερις (4) ώρες την ημέρα συνολικά.

β. Καθιερώσουν προληπτικές ιατρικές εξετάσεις για όλο το προσωπικό που εργάζεται μπροστά σε οθόνες από ιατρό οφθαλμίατρο και ορθοπαιδικό, μία (1) φορά το χρόνο ή και όταν παρίσταται ανάγκη κατά περίπτωση.

Από τον εν λόγω νόμο έχει καταργηθεί μόνο η διάταξη που αφορά στην χορήγηση μίας (1) ημέρας άδειας ανά δίμηνο σε όσους εργαζόμενους απασχολούνται μπροστά σε οθόνες. Ο μεταγενέστερος νόμος 3850/2010 δεν αναφέρει κάτι σχετικό με τα δεκαπεντάλεπτα (15΄) διαλείμματα, συνεπώς επ' ουδενί δεν καταργεί την ΥΑ 130558/1989 (ΦΕΚ 471/Β/16-6-89), η οποία δρα ως συμπληρωματική του πρώτου.

Αξιότιμοι κ.κ. Υπουργοί, Αξιότιμοι κ.κ. Βουλευτές της Διαρκούς Επιτροπής Εθνικής Άμυνας και Εξωτερικών Υποθέσεων, Αξιότιμοι κ.κ. Αρχηγοί,

7. Ως Πανελλήνια Ομοσπονδία Ενώσεων Στρατιωτικών - ΠΟΜΕΝΣ, θεωρούμε ως πολύ σημαντικό το γεγονός ότι μία θεσμικά Ανεξάρτητη Αρχή όπως είναι το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ) όχι μόνο έλαβε υπόψη

της, τις καταγγελίες που επισημάναμε με το (δ) σχετικό έγγραφο της Αντιπροεδρίας Μέριμνας Προσωπικού της Ομοσπονδίας μας, επιβεβαιώνοντας την αξιοπιστία και την υπευθυνότητα της ΠΟΜΕΝΣ, αλλά απαίτησε και έχει προβεί ήδη σε δύο ελέγχους στο Στρατόπεδο Παπάγου επιβεβαιώνοντας τις καταγγελίες αυτές, απαιτώντας παράλληλα τη νομική συμμόρφωση του ΓΕΣ.

Κατόπιν όλων αυτών η ΠΟΜΕΝΣ ως εκπρόσωπος των στρατιωτικών αιτείται :

α. Την Γραπτή Εκτίμηση των υφισταμένων κατά την Εργασία Κινδύνων (Γ.Ε.Ε.Κ.) από το ΓΕΣ/ΚΕΠΙΧ και ΓΕΕΘΑ/ΕΘΚΕΠΙΧ, γεγονός το οποίο προϋποθέτει πρωτίστως τον ορισμό Ιατρού Εργασίας στα ΚΕΠΙΧ από την Υπηρεσία, όπως άλλωστε και η Επιθεώρησης Εργασίας έχει ζητήσει με την Έκθεσή της. **Τονίζεται ότι η μη απασχόληση Ιατρού Εργασίας συνεπάγεται την μη επίβλεψη της υγείας των εργαζομένων και αποτελεί παράβαση της νομοθεσίας περί ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων.**

β. Την θεσμοθέτηση για όλους τους συναδέλφους μας που εκτελούν 24ωρη υπηρεσία μπροστά από οθόνη υπολογιστή:

(1) Ολιγόλεπτων διαλειμμάτων.

(2) 8ωρων ή 12ωρων βαρδιών αντί 24ωρων.

(3) Τη χορήγηση γυαλιών απορρόφησης μπλε ακτινοβολίας, στις περιπτώσεις που οι υπηρεσίες παραμένουν 24ωρες.

(4) Την καθιέρωση προληπτικών ιατρικών εξετάσεων από ιατρό οφθαλμίατρο και ορθοπαιδικό, μία φορά τον χρόνο ή και όταν παρίσταται ανάγκη. Αυτό το ευεργέτημα μπορεί να έχει εφαρμογή και σε όσα στελέχη υπηρετούν σε Επιτελεία.

(5) Την ενιαία αντιμετώπιση του θέματος από το ΓΕΕΘΑ, για την εξασφάλιση της υγείας του εν υπηρεσία προσωπικού από την πολύωρη χρήση υπολογιστών, ώστε να αποφευχθεί η σύγχυση που δύναται να παρουσιαστεί μέσα από την κατά το δοκούν διαφορετική αντιμετώπιση θέματος ανά Σχηματισμό.

8. Εισηγητής θέματος: Γενικός Γραμματέας Ε.Σ.ΠΕ.Ε.Ν.Τ.Α. Αντισυνταγματάρχης (ΕΜ) Κυριακάκης Γεώργιος 6936 192137.

9. Χειριστής θέματος, Αντιπρόεδρος Μέριμνας Προσωπικού: Αντισμήναρχος (ΤΣΕ) Νικόλαος Παναγιωτίδης, τηλ. 6983 503377.

Μετά τιμής
Για την Εκτελεστική Γραμματεία

Ο Πρόεδρος

Δημήτριος Ρώτας
Ασμχος (ΥΔΚ)

Ο Γενικός Γραμματέας

Γεώργιος Κυριακάκης
Ανχης (ΕΜ)